

Brez dogme.

Roman

Spisal: H. Slenkiewicz.

DRUGI DEL.

(Nadaljevanje.)

Dne 28. malega travna.

Napajam se s tem življenjem v Plošev in z vsakdanjim pogledom na Angelico in pozabljam, da ona pripada nekemu drugemu. Oni Kromički, ki sedi ondi v Baku, ali morda še kje dalje, se mi dozdeva kot nekako neistinito bitje, otopano realnega obstanka nekako zlo, ki ima priti tako kakor na primer pride smrt, na katero se vendar vedno ne misli. Toda včeraj me je doletel nekak memento. To je drobna in navidezno najnavadnejša stvar! Angelica je prejela zarano pri čaju dvoje pism. Teta jo je vprašala, ali ji je pisal mož, in ona je odgovorila: "da!" Ko sem to slišal, sem začutil tak vtis, kakoršnega mora začutili obsojenec, ki je na večer pred smrtjo imel sladke sanje, iz katerih pa ga sprebude z naznanilom, da je že čas, da si odstriže lase, na kar mora iti pod gilotino. Zagledal sem narokrat z vso izrazitostjo, katere se nisem še toliko zavedal doslej, vso svojo nesrečo. Ves dan mi je ostal ta zlokobni občutek, tem bolj, ker me je teta kakor nalahč mučila. Angelica je hotela odložiti čitanje pism na poznejši čas po čaju, med tem je teta zapovedala čitati ju takoj, na to pa je jela izpraševati, kako se počuti Kromički?

"Hvala lepa, dobro!" odvrne Angelica.

"Pa kako se mu tam godi?"

"Hvala Bogu! Piše, da ne pričakovano dobro."

"Kedaj se vrne?"

"Pravi, da takoj, ko mu bo mogoče."

In jaz s svojo občutljivostjo sem moral poslušati ta vprašanja in te odgovore. Ko bi bili teta in Angelica prišli nekak neistinit, ciničen razgovor, ne bili bi mi bolj potrgali z njim mojih živcev. Od svojega prihoda v Plošev sem to pot začutil prvokrat nevoljo in nekako jezo do Angelice. "Imej saj nekoliko pomilovalnega nagiba ter ne govori v moji navzočnosti o tem človeku — ne zahvaljuj se v odgovorih na vprašanja po njegovem zdravju in ne reci: Hvala Bogu!" — sem si mislil v duši. Med tem pa je ona odprla drugo pismo; pogledavši na datum je dejala: "To je starejše" — in jela ga čitati. Zrl sem na sklonjeno njeno glavo, na njene lase, na povešene njene trepalnice — in zdelo se mi je, da to čitanje traja neznošljivo dolgo. Ob enem sem razumel, da te ljudi, to je njo in Kromičkega, družiti ves svet skupnih koristij in ciljev, da ona sta zvezana z neizogibnimi vzroki se ona morata začuti zvezana drug z drugim. Spoznal sem, da jaz stojim in bom stal vedno zunaj, tudi takrat, ko bi si celo pridobil njeno vzajemnost. Doslej od prvega mojega seznanenja s Angelico, sem se čutil v globeli propada, tako kakor se čuti globel brezna, katero zakriva megla. Sedaj se je megla razpršila in zagledal sem brezno, kakor je široko in globoko.

Imam pa vendar to posebno lastnost, da pod neizmernim

pritiskom se začujem razpejati. Moja ljubezen ni smela doslej hoteti česar si bodi, toda v tem hipu je nevošljivost jela obupno zahtevati ugonobitve in poteptanja vsih teh neizprosnih pravic, teh vozlov in teh pritisklin. Angelica je v tala samo par minut; med tem časom pa sem prekoraj celo jskalo nadlog, tembolj, da so me, kakor po navadi, tlačile tudi druge misli, ki so bile obenem analiza in kritika osnovne bolesti. Evo, rekel sem sam sebi, da to razburjenje in t: grenkost, katero čutim, imajo nekaka smešna znamenja nekkih ženskih čemernostij; — dalje sem si mislil, da s takimi živci se ne da živeti, in končno sem se vprašal: ako te že taka preprosta stvar, kakor je to, da mož piše svoji ženi in ona čita njegova pisma, pripravi povsem ob raynotezje, kaj se le bo takrat, ko on semkaj došpe in ko boš videl in potrdil njuno vzajemno pristojnost?

"Odgovoril sem si v duhu: "Ubijem ga!" in ob enem sem čutil vso smešnost in budalost tega odgovora.

Lahko je razumeti, da me podobna vprašanja niso pomirila. Ko je Angelica jenzala čitati, je zapazila takoj, da se nahajam v nekakem nenavadnem stanju, in jela me je nemirno ogledovati. To je ono sladko razpoloženje, ki potrebuje na vsak način prijazne atmosfere okrog sebe, ker drugače pride slabo in strašno. Spominjam se da ob času, ko stari Hvastovski ni hodil na hrano k sinu pivovarju, marveč je obedoval v palači in se je teta vsakokrat pričkala z njim, Angelica, dokler se ni prepričala o praznoti tega pričkanja, istega ni mogla prenesti. Sedaj jo je očividno vznemirila moja razburjenosti, dasi si njenih vzrokov ni mogla domisliti. Nekekrati je omenila koncertov Klare, ali ob enem je vprašal njen pogled: Kaj ti je?

(Dalje sledi.)

Rojaki, naročajte se na najbližji list "Novo Domovino"

M. Goldberg,

SLOVANSKI URAR
se je preselil v lastno hišo
st. 5812 na St. Clair ulici
blizu Wilson.

Imel bode večjo in bolj bogato zalogo raznovrstne zlatnine tako, da bode lahko vsakemu postregel. Blago in delo zajamčeno.

M. GOLDBERG,

slovanski urar

5812 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio.

JOHN GRDINA,

Prva in največja slovenska trgovina vsakovrstnega blaga in oblek za moške, ženske in otroke, vsa priprava za

ženine in neveste kakor tudi za novorojenčke. Izdelujemo obleko za neveste. Zaloga obuhval in klubov.

6111-13 St. Clair Ave., Cleveland O.

Telefon Cuy. 2583

Louis Lauše,

Slovenski notar, tolmač in gostilničar. se priporoča za vsa v notarsko stroko spadajoča opravila.

U zalogi ima fina vina,

domaćega in pristnoga izdelka po najnižjih cenah. Vvaki, ki ga naroži, bode z njim zadovoljan in postane zvest odemalc. Vino pošiljam po celi Ameriki.

Louis Lauše,
6121 St. Clair ul. Clev'd, O.

Sokoli!

Sokol Josip Koberna,

lastnik Pilsner hotela.

NA 4977 BROADWAY S. E.

priporoča cenjenim Slovincem, posebno pa bratom Sokolom svoj moderno opremljeni hotel kjer se točijo pristne in najboljše pijače. Na razpologo so tudi kopeli. Shajališče slovenskega Sokolstva.

Bell. Tel. Broad 431-J

Obed od 12 do 2h. Večerja od 6 do 7h.

JAK. GRDINA,

1777 ST. CLAIR ST.

Priporoča cenjenim rojakom svojo gostilno in kegljišče. Opozarjam posebno cenjena društva na svojo veliko in malo dvorano. V večji dvorani je prostora dovolj za vsakovrstne predstave, telovadne vaje, pevške večere i. t. d. — Dvorana se nahaja na najbolj pripravljenem prostoru za clevelandске Slovence.

Steve Savich,

3129 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

vsakovrstne načrte (plane) vsakemu brezplačno. Napravim vam obriče za vašo hišo najceneje. Zdelujem na najboljši način in po najnižji ceni vsa, k stavbi hiš spadajoča dela; enako zdelujem tudi poprave pri hišnih potrebah.

Kdorkoli misli delati hišo, naj se obrne k menim.

Naročajte se na
„NOVO DOMOVINO.“

NOVA POD

RUŽANICA.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril novo trgovino za pohištvo in sicer med Clifton in Vason cesto, ali med 38 in 39 cesto v hiši gospe Vidmar v št. 3840 na St. Clair ulici. Rojakom omenjene okolice je ta trgovina zelo pri rokah za nakup potrebnih stvari, bodisi pohištva, orodja, posode, barve, železa, pečij, postelj, omar itd. Tu si lahko naročite premoga. Postrežba bode solidna in pravočasna, ker imamo v trgovini zadosti nastavljenecv. Tu se lahko naroči tudi kočije za vsako priliko. Naznanjam tudi, da prodajam krste ali mrliške truge male in velike. Preskrbam vse potrebno za pogrebe in jamčim, da bo napravljeno vse o pravem času v Vašo zadovoljnost. Če hočete prebrati hišo ali papirati, Vam tudi to preskrbim ker imam v tem izurjene delavce. Popravimo Vam tudi peči na plin in speljemo po hiši plinove cevi. Moji dosedanji odjemalci so Vam priča, da z menoj zanesljivo trgujete in da bode z menoj zadovoljni.

Vsim rojakom se prav toplo priporočam

ANTON GRDINA,

6106-6108 in 3840 St. Clair Ave.

Teleph.: stara št. C. 2879-R. Nova št. C. 7033-L.

